

**PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
AKTYVAUS BENDRUOMENĖS GYVENIMO SKATINIMO PROGRAMOS
(NR. 03) APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2017 metai		
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Panevėžio rajono savivaldybės administracija, 188774594 Panevėžio rajono viešoji biblioteka, 190402747 Tiltagalių kultūros centras, 188212872 Krekenavos kultūros centras, 188213440 Miežiškių kultūros centras, 188213255 Naujamiesčio kultūros centras-dailės galerija, 188212491 Pajstrio kultūros centras, 188213789 Šilagalio kultūros centras, 288213060 Raguvos kultūros centras, 188212915 Ramygalos kultūros centras, 188213593 Smilgių kultūros centras, 188212534 Ėriškių kultūros centras, 188212687 Vadoklių kultūros centras, 188213636 Liūdynės kultūros centras, 288212720 BĮ Raguvos gimnazija, 190398245 Panevėžio rajono švietimo centras, 195271084		
Vykdytojas (-ai), kodas	Panevėžio rajono savivaldybės administracija, 1 Panevėžio rajono viešoji biblioteka, 41 Tiltagalių kultūros centras, 42 Krekenavos kultūros centras, 43 Miežiškių kultūros centras, 44 Naujamiesčio kultūros centras-dailės galerija, 45 Pajstrio kultūros centras, 46 Raguvos kultūros centras, 47 Ramygalos kultūros centras, 48 Smilgių kultūros centras, 49 Ėriškių kultūros centras, 50 Vadoklių kultūros centras, 51 Liūdynės kultūros centras, 52 Šilagalio kultūros centras, 53 BĮ Raguvos gimnazija, 4 Panevėžio rajono švietimo centras, 39		
Programos pavadinimas	Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimas		
Programos parengimo argumentai	<table border="1"> <tr> <td>Kodas</td><td>03</td></tr> </table> Panevėžio rajono savivaldybė yra atsakinga už gyventojų bendrosios kultūros ugdymą ir etnokultūros puoselėjimą. Įgyvendindama šią funkciją, savivaldybė gali steigti biudžetines įstaigas ir jų padalinius, reglamentuoti bei kontroliuoti jų veiklą, pirkti kultūrinės paslaugas, remti kultūrinės programos, sudarydama sąlygas gyventojų kultūriniais poreikiams tenkinti. Programoje numatytais priemonėmis siekiama sudaryti sąlygas savivaldybės gyventojams susipažinti su šiuolaikinėmis bei tradicinėmis profesionalaus meno ir meno mėgėjų (muzikos, teatro, dailės, šokio, kt.) kryptimis, dalyvauti kultūriniuose renginiuose rajone, valstybinėse šventėse, ugdyti etninę savimone, domėjimąsi kultūros paveldu. Be to, skatinti kultūrinės informacijos sklaidą, sudaryti sąlygas kultūros darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu, Panevėžio rajono jaunimo reikalų tarybos nuostatais, gali ir turi organizuoti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų rėmimą bei plėtrą. Lietuvos Respublikos jaunimo politikos	Kodas	03
Kodas	03		

	pagrindų įstatyme numatytos savivaldos funkcijos formuojant ir įgyvendinant savivaldybės jaunimo politiką. Savivaldybės taryba bendrojo finansavimo lėšomis remia bendruomenių projektus, kuriuos jos teikia ES finansinei paramai gauti. Ši finansinė parama ir bendruomenių iniciatyvų skatinimas savivaldybėje sudaro palankias sąlygas subalansuotai kaimo plėtrai.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal strateginį plėtros planą)	Išsilavinusi ir aktyvi bendruomenė	Kodas	I
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Aktyvinti Panevėžio rajono bendruomenę ir ugdyti jos sąmoningumą	Kodas	01
Programos tikslas	Puoselėti rajono kultūrinį savitumą ir skatinti rajono bendruomenės aktyvumą	Kodas	01

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Įgyvendinant šį tikslą, planuojama skatinti gyventojų meninę saviraišką, remiant kultūrinius projektus bei kultūros renginius ir skiriant asignavimus įstaigų programoms įgyvendinti. Šiam tikslui įgyvendinti numatomi šie uždaviniai:

01 uždavinys. Sudaryti sąlygas gauti aukštos kokybės kultūrinės paslaugas.

Skatinant gyventojų saviraišką ir įvairių žanrų meno mėgėjų kolektyvų veiklą, kultūros centruose rengiami meno mėgėjų festivaliai, šventės, organizuojama kūrybinė veikla, išlaikant kolektyvų vadovus bei suteikiant patalpas repeticijoms ir viešam kolektyvų prisistatymui. Įstaigų kolektyvai kasmet turi parengti tam tikrą skaičių renginių.

Siekiant paskatinti meno mėgėjų kolektyvų meninio lygio augimą, sudaryti sąlygas jiems atstovauti Panevėžio rajono savivaldybei įvairiuose tarptautiniuose konkursuose, festivaliuose bei meistriskumo stovyklose, padengiant kelionių išlaidas, numatyti trys lygiai: tarptautiniai konkursai bei festivaliai, kūrybinės išvykos pas Savivaldybės partnerius bei paskatinamosios kelionės. 2017 m. planuojamos šios išvykos: Naujamiesčio kultūros centro-dailės galerijos orkestro „Aukštyn“ dalyvavimas Europos brass band čempionate Belgijoje balandžio 22 – gegužės 2 d., Miežiškių kultūros centro vokalinio ansamblio „Raskila“ dalyvavimas XIII tarptautiniame festivalyje-konkurse „Mundus cantat“ Lenkijoje Sopote gegužės 16–21 d., Panevėžio rajono jungtinio pučiamųjų instrumentų orkestro dalyvavimas Pasaulio orkestrų čempionate Nyderlanduose Kerkrade liepos 3–17 d., orkestro „Aukštyn“ ir šokių grupės dalyvavimas tarptautiniame muzikos festivalyje Italijoje liepos 21–23 d., Šilagalio kultūros centro jaunimo orkestro „Sklepučini“ išvyka į muzikos konkursą „Eurobiosel 2017“ Vokietijoje rugsėjo 7–10 d. bei kitos išvykos.

Siekiant įvertinti per metus labiausiai kultūrinės veiklos srityje nusipelnčius Panevėžio rajono kultūros centrų darbuotojus, kasmet Panevėžio rajono geriausio Metų kultūros darbuotojo vardo suteikimo atrankos komisija atranka 1 kultūros darbuotoją ir nustatyta tvarka Savivaldybės taryba skiria 35 MGL dydžio premiją.

Norint pagerinti teikiamas kultūrinės paslaugas, būtina plėtoti ir gerinti materialinę-techninę įstaigų bazę.

Tiltagalių kultūros centras – atviras kūrybos, kultūros traukos centras, atliepantis įvairaus amžiaus gyventojų laisvalaikio praleidimo poreikius. Tiltagalių kultūros centras vykdo Tiltagalių universaliojo daugiafunkcio centro veiklas. Vykdoma kultūrinė veikla, įvairios edukacinės programos, neformalusis vaikų ir suaugusiųjų švietimas, šviečiamoji ir informacinė veikla, laisvalaikio įprasminimas, organizuojamos atviros erdvės jaunimui. Rengia ir įgyvendina kultūrinių programų projektus. Bendradarbiauja su kitomis savivaldybės bei šalies kultūros, švietimo įstaigomis bei kitomis institucijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Gerina materialinę bazę. Sudaro palankias sąlygas meno mėgėjų kolektyvų veiklai, rūpinasi jų parengimu ir dalyvavimu šalies ir regiono renginiuose, rengia jų koncertines išvykas.

Krekenavos kultūros centras siekia tapti patraukliu ir šiuolaikišku Krekenavos krašto visuomenės kultūrinio švietimo centru. Planuojama dalyvauti 2014–2020 m. Interreg V-A Latvija-Lietuva programoje ir įgyvendinti projektą „Socialinių paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas Vidurio Baltijos regione“, renovuoti kultūros centro pastatą, organizuoti ir teikti bendrąsias socialines ir socialinės reabilitacijos

paslaugas neįgaliesiems. Išlieka aktualus jaunimo folkloro kolektyvo sukūrimo klausimas, todėl bus vykdomi tęstiniai etnoprojektai: „Šeštadieninė etnokultūrinė mokykla vaikams ir jaunimui“, edukacinių programų ciklas „Gyvenimo ratu“. Bus siekiama, kad nauji susikūrę kolektyvai dalyvautų rajono ir šalies konkursuose, festivaliuose, jiems būtų suteiktos kategorijos. Bus skatinami besiatestuojantys, profesines žinias tobulinantys darbuotojai. Kultūros centro prioritetinės veiklos kryptys – išlaikyti ir tęsti krašto tradicijas, puoselėti etnokultūrą, profesionalųjį bei mėgėjų meną, sukurti prielaidas tradicijų perėmimui.

Miežiškių kultūros centras siekia išsaugoti gyvuojančius tradicinės kultūros reiškinius ir kuria prielaidas jiems perimti, skatina jų tęstinumą. Pasitelkdamas etninės kultūros meno vertybes stengiasi įtraukti jaunimą ir socialinę atskirtį patiriančius bendruomenės narius į meninės kūrybos veiklą, tobulinti jų meninius sugebėjimus, organizuoti turiningą laisvalaikio leidimą. Sudaro palankias darbo, kūrybos sąlygas susibūrusiems kolektyvams, skatina jų meninio lygio augimą, inicijuoja naujų kolektyvų narių rengimą, skatina kolektyvų dalyvavimą Lietuvos dainų šventėse. Atsižvelgiant į gyventojų poreikius ir turimas galimybes stengiamasi burti naujus mėgėjų meno kolektyvus, būrelius, ugdyti dirbantį personalą, plėtoti kultūrinę, šviečiamąją ir informacinę veiklą, organizuoti renginius, šventes, festivalius, apžiūras ir konkursus, kultūros akcijas, parodas; siekti materialinės bazės gerinimo; stiprinti bendradarbiavimą su vietos gyventojų bendruomenėmis, įstaigomis, religinėmis bendruomenėmis, skatinti vietos gyventojų domėjimąsi krašto istorija, kultūros tradicijomis. Bendradarbiaujant su kitomis rajono, šalies ir užsienio kultūros įstaigomis, dalyvaujant įvairiuose renginiuose, miežiškiai savo kultūrinės veiklos tradicijas įvairiose vietovėse pristatys rengdami aukšto meninio lygio kolektyvų pasirodymus. Planuojama įgyvendinti projektą „Viešosios infrastruktūros plėtra Miežiškiuose, Panevėžio rajone“ pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sritį „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“.

Naujamiesčio kultūros centras-dailės galerija. Puoselėti tradicijomis tapusius projektus: „Buvę naujamiestiečiai grįžta su meno dovanomis“, šiaudinių skulptūrų plenerus „Aukščiau žolės, žemiau dangaus“, „Nuo šiaudinių skulptūrų iki ugnies“, „Kamerinė muzika kaimo žmogui“. Puoselėti moterų amatų klubo veiklą, organizuoti tradicinius renginius: „Laisvės kermošius“, „Sugrįžkime į amatų gryčią...“, „Galerijos galia mažame miestelyje“. Vykdyti literatūrinį susitikimų ciklą „Mėnesio žmonės“. Tęsti jau dvidešimt metų organizuojamus profesionalios muzikos ir dailės koncertus-parodas. Rengti meistriškumo pamokas, seminarus, konferencijas pučiamųjų instrumentų orkestrams, solistams, orkestrų vadovams, dirigentams iš visos Lietuvos. Suteikti galimybę vaikams ir jaunimui pasireikšti bei parodyti savo įgūdžius platesnei auditorijai, dalyvauti įvairiuose Lietuvoje vykstančiuose renginiuose, tarptautiniuose konkursuose, festivaliuose. Užsiėmimų metu skatinamas ir plėtojamas jauno žmogaus požiūris į muziką, pučiamųjų orkestrų žanrą ir mušamuosius. Bendrauti ir bendradarbiaudami su kitais orkestrais. Vaikai ir jaunimas įgis kultūrinės kompetencijos pagrindus, reikalingus aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime, naudoti savo muzikinius gebėjimus tolimesniuose gyvenimo etapuose. Ugdyti vaikų ir jaunimo muzikinius įgūdžius, muzikos meno suvokimą. Išsaugoti ir puoselėti muzikavimo tradicijas Naujamiestyje, išplėsti teatrinę veiklą netradicinėse erdvėse, organizuoti profesionalios muzikos, dailės ir teatro renginius. Išlaikyti tradiciją tapusį šiaudinių kūrinių kūrimą ištisus metus ir jais puoselėti mažo miestelio erdves. Tęsti šiaudinio Kalėdinio miestelio tradicijas ir papročius – „Bobutės Kalėdiniai žaislai“. Pagal galimybes organizuoti renginius, meno mėgėjų veiklą Gustonių universaliame daugiafunkciame centre, Berčiūnų bendruomenės jaunimo centre, Naudvario kaimo bendruomenėje.

Pajstrio kultūros centro pagrindiniai tikslai: plėtoti kultūrinę, šviečiamąją ir informacinę veiklą, inicijuoti, rengti ir įgyvendinti kultūros, meno projektus bei programas, tenkinti vietos bendruomenių visų amžiaus grupių kultūros poreikius, išlaikyti ir tęsti krašto tradicijas, puoselėti etnokultūrą bei mėgėjų meną, organizuoti profesionaliojo meno sklaidą; sudaryti sąlygas bendruomenių meno mėgėjų kolektyvams, klubams dalyvauti koncertuose, šventėse, rajono renginiuose, šalies konkursuose bei festivaliuose; stiprinti bendradarbiavimą su vietos gyventojų bendruomenėmis, įstaigomis, religinėmis bendruomenėmis bei kitomis kultūros įstaigomis ir organizacijomis, turtinant rajono kultūrinį gyvenimą; dalyvauti kultūrinio paveldo saugojimo ir sklaidos programose. Gerinti materialinę bazę. Pagrindiniai kultūros centro ir padalinių renginiai: regioninė liaudiškos muzikos šventė „Mutieja rats“, Literatūrinės Jurginės, tarptautinis mėgėjų teatrų festivalis „Tiltai“, Pajstrio krašto šventė „Iš visų kraštų sugrįžkim į gimtinę“, Oninės, meno kolektyvų kūrybinio sezono atidarymo šventė „Suverkim vėrinį rudens“, kulinarinio paveldo renginys „Sūrio šventė“, regioninė romansų šventė „Sugrįžki, jaunyste“, valstybinių ir kalendorinių švenčių minėjimų renginiai.

Rengti edukacines programas. Vykdyti neformaliojo švietimo veiklas.

Šilagalio kultūros centras. Puoselėti ir populiarinti mėgėjų meninę veiklą, etninę kultūrą, propaguoti profesionalųjį meną, organizuoti turiningą laisvalaikį, pramoginius renginius, rengti edukacines programas, rūpintis vertingiausių vietos kultūros tradicijų puoselėjimu, tęstinumu, kultūros formų įvairumu. Įsigyti, suremontuoti ir įrengti Stasio Eidrigevičiaus vardo galeriją Šilagalio kultūros centro pastato antrame aukšte. Surengti tradicinį kasmetinį pučiamųjų instrumentų orkestrų festivalį „Provencijos dūdos“ bei jubiliejinę kraštiečių šventę, vykdyti tradicinius projektus: „Sekmadieninė Brass mokykla“, „Prieinamas teatras“, jaunimo orkestro „Sklepučini“ išvyka į muzikos konkursą „Eurobiosel 2017“ (Vokietija), organizuoti stovyklas vaikams ir jaunimui, toliau įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo programas. Parengti spaudai bei išleisti P. Rylišio rankraščius, įkurti vaikų folkloro studiją.

Raguvos kultūros centras stengiasi sudaryti sąlygas plėtoti jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių iniciatyvoms; dalyvauti Lietuvos orkestrų čempionatuose; rūpintis mėgėjų meno kolektyvų parengimu ir dalyvavimu dainų šventėse, vietiniuose, regioniniuose, šalies ir tarptautiniuose renginiuose; teikti kultūrinių paslaugų pasiūlą, prieinamumą visiems piliečiams, skatinti kultūrinius mainus, užtikrinti tolesnę kultūrinio gyvenimo plėtrą ir kokybę organizuojant tradicinius renginius: šalies kaimų ir mažų miestelių vaikų ir jaunimo popchorų festivalį-konkursą „Spindulėlis – 2017“, Aukštaitijos regiono kaimo eiliuotojų ir muzikantų šventę „Rudens žiedai – 2017“, Priešgaissinės tarnybos šventę „Šv. Florijonas – 2017“, šalies bėgimą „Raguva – 2017“, rengti ir įgyvendinti kultūrinių programų projektus; siekti pritraukti įvairaus amžiaus žmones ir jaunimą į kultūrinę veiklą; gerinti materialinę bazę (įrengti repeticijoms skirtas patalpas). Vykdyti neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklas, Šilų universalus daugiafunkcis centras stengiasi sudaryti sąlygas vykdyti kultūrines veiklas, edukacines programas, plėtoti kultūrinių renginių įvairovę ir teikti kultūrinių paslaugų pasiūlą, prieinamą visiems gyventojams; užtikrinti tolesnę kultūrinio gyvenimo plėtrą ir kokybę organizuojant tradicinius renginius: Užgavėnių šventę „Žiema, žiema, bėk iš kiemo“, Kaziuko kermošius, Šilų krašto šventę „Voratinkliai draikos be vėjo“.

Ramygalos kultūros centro pagrindiniai tikslai – vykdyti kultūrinės veiklos programas, plėtoti kultūrinių renginių įvairovę ir teikti kultūrinių paslaugų pasiūlą, prieinamą visiems piliečiams; skatinti kultūrinius mainus, dalyvauti rajono, regiono ir šalies renginiuose; rūpintis kultūros ir pramogų sklaida ugdant bendrąją visuomenės kultūrą; spręsti užimtumo, etnokultūros išsaugojimo problemas, sudaryti sąlygas plėtoti iniciatyvoms, saviraiškai, bendrauti ir bendradarbiauti, būti atviriems visuomenei, skatinti kultūrinę veiklą ir jos sklaidą; organizuoti atviro darbo su jaunimu veiklą, organizuoti ir vykdyti projektinę veiklą, taikyti kitas darbo su jaunimu metodikas bei vykdyti veiklą už centro ribų, vietose, kur jaunimas praleidžia daugiau laiko, sudaryti sąlygas jaunimo projektams įgyvendinti; meno mėgėjų kolektyvų veiklą orientuoti į vartotojų saviraiškos tenkinimą, kultūrinį visuomenės ugdymą; ieškoti ir kurti vietos kultūrinį identitetą; rengti ir įgyvendinti kultūrinių programų projektus; vykdyti veiklas Uliūnų daugiafunkciame centre. Užtikrinti tradicinių renginių tęstinumą: modernaus meno festivalis „Keturiese“, Ramygalos miesto šventė, Mykolinės, Kultūros ir sporto diena, Oninės Aukštadvario kaime, Gandrų sutiktuovės ir palydėtuovės. Vykdyti neformaliojo švietimo veiklas. Ramygalos kultūros centre veikia atviras jaunimo centras, kuriame jauni žmonės gali praleisti laisvalaikį saugioje aplinkoje, užsiimti jų mėgstama veikla, įgyvendinti savo idėjas, diskutuoti jiems rūpimomis temomis.

Smilgių kultūros centro prioritetai: kurti geriausiai gyventojų poreikius atitinkantį kultūros produktą, puoselėti ir išsaugoti Smilgių krašto kultūros paveldą; gausinti kultūrinį turtą, jį saugoti, užtikrinti tęstinumą; siekti, kad kultūros centras turėtų darbui ir šventėms rengti tinkamas patalpas. Kelti kolektyvų meninį lygį, dalyvauti rajono, regiono ir šalies renginiuose. 2018 metų Dainų šventei parengti 7 meno mėgėjų kolektyvus. Įvairiapusei veiklai įprasminti skatinti kultūros centro padalinių kultūrinį potencialą, ugdant gyventojų socialinius poreikius kultūrai. Vykdyti neformaliojo švietimo grupių veiklą, taip skatinant vaikų ir jaunimo užimtumą. Įkurti Smilgių kultūros centre senjorų klubą ir rūpintis pagyvenusių žmonių užimtumu, nes šiuo metu 37 proc. Smilgių seniūnijos gyventojų pensinio amžiaus. Aktyvinti kultūros centro veiklą, išnaudojant suremontuotas Smilgių etnografinės sodybos patalpas: pagal galimybes tvarkyti sodybos ekspoziciją, rengti šalies vaikų ir moksleivių festivalį „Piemėnų Sekminės“, klijavimo teatrų festivalį, liaudiškų šokių ir folkloro kolektyvų šventes, edukacinę stovyklą vaikams ir jaunimui „Etnosmilga 2017“, sukurti naujas edukacines programas, skirtas svarbiausiems žmogaus gyvenimo ciklams; aktyvinti turizmą Smilgių seniūnijoje, vykdant edukacinę veiklą, pristatant XX a. pradžios Smilgių krašto valstiečio gyvenimo būdą, amatus ir kulinarinį paveldą.

Ėriškių kultūros centras – atviras kūrybos, kultūros traukos centras, atliepantis įvairaus amžiaus gyventojų laisvalaikio praleidimo poreikius, sukuriantis vaikams ir jaunimui aplinką, atitinkančią jų amžių, interesus ir gebėjimus, įgalinančią nuolat įgyti ir plėtoti jiems būtinas kompetencijas, padėsiančias gyventi nuolat besikeičiančioje, įvairialypėje kultūrinėje terpėje. Centro veiklos tikslai: prisidėti skatinant esminius visuomenės pokyčius ir sudaryti sąlygas formuoti atvirai (kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, naujovėms), kūrybingai (generuojant vertingas idėjas ir jas įgyvendinant, iššūkius vertinant kaip naujas galimybes sėkmei kurti), atsakingai (už savo veiksmus, rūpinantis ne tik savimi, bet ir savo aplinka, bendruomene, savo šalimi) asmenybei; siekiant pritraukti didesnę lankytojų skaičių, ieškoti naujų bendradarbiavimo formų su socialiniais partneriais ir užmegzti ryšius su naujomis organizacijomis, įstaigomis, įmonėmis, kuriančiomis abipusę gerovę kultūriniame, socialiniame gyvenime; siūlyti platesnę kūrybinių, meninių veiklų įvairovę, sudaryti sąlygas savanorystei; rengti ir vykdyti NVŠ programas; skatinti meno mėgėjų, kolektyvų aktyvų dalyvavimą vietiniuose, regioniniuose, šalies ir tarptautiniuose renginiuose, didinti Ėriškių kultūros centro padalinio Linų muziejaus žinomumą visuomenėje siūlant naujas edukacines programas, ieškant patrauklių viešinimo formų; išnaudoti sutvarkytą muziejaus aplinką, organizuojant įvairaus žanro renginius, programas; rūpintis eksponatų įsigijimu bei atnaujinimu; skatinti muziejaus ryšius su švietimo ir turizmo įstaigomis; Ėriškių kultūros centro padalinyje Tradicinių amatų centre plėtoti senuosius krašto amatus, papročius ir tradicijas; aktyviai skleisti etnokultūrinės vertybės per patrauklias edukacines programas, renginius, parodas, užsiėmimus; bendradarbiauti su kitais šalies amatų centrais vykdant bendrą veiklą, patirties, pasiekimų sklaidą; burti amatininkus, skatinti juos įgyti tradicinio amatininko bei paveldo produkto sertifikatus; rengti tradicinių amatų mokymus bei seminarus; skatinti jaunimą mokytis tradicinių amatų.

Vadoklių kultūros centro strateginio plano tikslas – efektyviai valdyti įstaigos veiklą, atsižvelgti į socialinę ir kultūrinę aplinką, finansavimą, žmogiškuosius resursus, bendruomenės pasiūlymus, patirtį bei turimus išteklius. Kultūros centras siekia skatinti meno mėgėjų ir meno vadovų kūrybinę veiklą ir jos sklaidą, etninės kultūros globą; siekti glaudesnio bendradarbiavimo su kaimo bendruomene; stengtis, kad kultūros centras taptų patrauklia ir šiuolaikiška įstaiga; tenkinti lankytojų poreikį; kelti kolektyvų meninį lygį, darbuotojų kvalifikaciją ir darbuotojui šioje įstaigoje išdirbus 3 metus dalyvauti atestacijoje įvertinant jo veiklą; gaivinti kaimo tradicijų ir vertybių puoselėjimo tradicijas Jotainių padalinyje; užtikrinti kultūros vyksmą seniūnijoje: rengti šventes, parodas, minėjimus, sudaryti sąlygas kultūros tęstinumui, plėtrai, sklaidai, laisvai visuomenės kultūros raiškai ir dalyvavimui kultūrinėje veikloje, formuojant ir padedant atskleisti visuomenės dvasines ir medžiagines vertybes; plėtoti ir ugdyti kūrybiškumą, veikti vieningai, dalytis žiniomis ir patirtimi; organizuoti tradicinius renginius: „Amatų diena“ ir krašto šventė Jotainių padalinyje, festivalis, skirtas Tarptautinei vaikų gynimo dienai „10 balų“, romansų šventė „Ant Juodžio ežero bangų...“ Vadoklių kultūros centre, Šeštinių šventė Alančių kaime, kraštiečių šventė Vadokliuose. „Ten, kur Juoda...“.

Liūdynės kultūros centro prioritetiniai tikslai: ieškoti naujų renginių formų, kelti kolektyvų meninį lygį, aktyviai rengti projektus, edukacines programas, parodas; renginius bei mėgėjų meno kolektyvų veiklą orientuoti į bendruomenės poreikių tenkinimą, saviraiškos skatinimą; vykdyti neformaliojo švietimo programas; užtikrinti tradicinėmis tapusių švenčių, festivalių („Velžio klumpė“, „Jaunystės šėlsmas“, „Cibulinė“, „Patalkių vakarėliai“) tęstinumą; dalyvauti rajono, regiono, šalies konkursuose, dainų šventėse; bendrauti ir bendradarbiauti su kitomis kultūros įstaigomis ir organizacijomis; organizuoti valstybines, kalendorines, tradicines kaimo šventes; aktyviai bendradarbiauti su bendruomenėmis, kurti bendrus projektus. Modernizuoti materialinę bazę.

Produkto kriterijai (2017 m.):

1. Renginių skaičius per metus (renginiai vietoje, dalyvavimas Panevėžio rajono, šalies bei tarptautiniuose konkursuose, išvykose, visos parodos – profesionaliojo meno, tautodailės ir kt.);

2. Kultūros įstaigoje veikiančių kolektyvų skaičius (pagal Lietuvos nacionalinio kultūros centro parengtą ir patvirtintą meno mėgėjų kolektyvų klasifikaciją) (mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai, klubai ir kita);

3. Dainų švenčių tradicijos tęstinumo programoje dalyvaujančių kolektyvų skaičius (dalyvavimas dainų švenčių atrankose, šventėse – 5 paskutinių metų laikotarpis);

4. Naujai parengtų programų skaičius (koncertinių, edukacinių) ir kitų naujų veiklų;

5. Pateiktų projektų skaičius;

6. Gautos pajamos už teikiamas paslaugas ir kitos lėšos (projektinės, rėmėjų lėšos, 2 % parama, NVŠ);

7. Laimėjimai konkursuose: pagrindinis prizas, I, II, III vietos (rajo, regiono, šalies bei tarptautiniuose), kultūros srities nominacijų laimėjimai (pvz., „Aukso paukštė“, geriausias kultūros centras, „Auksinis Feniksas“ ir kt.);

8. Vietos gyventojų, gyvenančių ar dirbančių Panevėžio rajone, užimtų kultūros įstaigos veikloje, skaičius.

Bibliotekų veikla

Panevėžio rajono viešoji biblioteka, turinti 35 kaimo bibliotekas rajone, veiklą grindžia teikdama informacines ir kultūrinės paslaugas, atitinkančias šiuolaikinio gyvenimo aktualijas ir lankytojų poreikių augimą. Kuriantis informacinei visuomenei, bibliotekos turi dirbti su naujausiomis informacinėmis technologijomis, skatinti vartotoją nuolat tobulėti. Bibliotekose visa naujausia informacija turi būti sukaupta, prieinama ir patraukliai pateikiama vartotojams. Informacinės visuomenės kūrimo etape keičiasi socialinis bibliotekų vaidmuo: atsiranda būtinybė užtikrinti prieigą prie turimų šaltinių, prie šalies ir pasaulio informacijos tinklų. Visos savivaldybės bibliotekos yra kompiuterizuotos, jose įsteigti viešieji interneto prieigos taškai. Viešieji interneto taškai nuolat atnaujinami ir modernizuojami. Bibliotekose vykdomas neformaliojo suaugusiųjų ir vaikų švietimo veiklos – vyksta gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai, mokoma naudotis planšetiniais kompiuteriais, mobiliųjų telefonų programėlėmis, gyventojai mokomi naudotis e-sveikata, e-valdžia, e-bankininkyste ir kt. paslaugomis, teikiamos kopijavimo, spausdinimo, skenavimo ir kt. paslaugos.

Viešojoje bibliotekoje įdiegta LIBIS sistema ir 11 posistemės modulių, siekiama vartotojams suteikti platų integralios bibliotekų informacinės sistemos sukurtų produktų spektrą. LIBIS SAP (Skaitytojų aptarnavimo posistemis veikia ir Ramygalos bibliotekoje). Skaitytojai naudojami internetine knygų užsakymo, rezervavimo sistema. Įdiegtas knygų grąžinimo savitarnos įrenginys. LIBIS SAP nuo 2017 m. planuojama įdiegti 6 kaimo bibliotekose, turinčiose didžiausią skaitytojų, lankytojų bei išduodamas literatūros skaičius.

Užtikrinant skaitytojams naujausios informacijos pasiekiamumą bibliotekose užsakomi laikraščiai ir žurnalai. 2017–2018 m. siekiama, kad savivaldybės gyventojai galėtų bibliotekose skaityti naujausią periodinę spaudą, kad spaudinių skaičius nuolat didėtų.

Biblioteka nuolat vykdo daug projektų bei projektinių veiklų. Išplėstas bibliotekos vykdomų paslaugų spektras. Bibliotekos padalinys – Gustonių biblioteka pertvarkyta į Gustonių biblioteką-universalią daugiafunkcij centrą (UDC), vykdančią kultūrinio švietimo, sociokultūrinės edukacijos, neformaliojo švietimo veiklas. Neformaliojo vaikų švietimo veiklas toliau vykdys Ramygalos, Paliūniškio, Raguvos, Velžio, Gustonių bibliotekos. Gustonių UDC jau antrus metus vyksta projektas „Popietės Gustonių bibliotekoje UDC, vykdančios vaikų dienos centro veiklas“. Bus vykdomi Lietuvos kultūros tarybos finansuoti projektai. Nuo 2015 m. biblioteka vykdo tęstinį projektą „Atrask save“, dirbant su niekur nedirbančiais ir nesimokančiais jaunuoliais. Biblioteka tęsia tarptautinį bendradarbiavimą su kitų šalių bibliotekomis. 2017 m. bibliotekoje stažuosios Slovėnijos Škofja Lokos bibliotekos 3 darbuotojai. Lankysis Latvijos Limbažu rajono bibliotekininkų delegacija.

Bibliotekos veiklos srityje esančių muziejų būklė per pastaruosius metus žymiai pagerėjo – išaugo ir lankytojų skaičius. Ustronės muziejus išplės ekspoziciją stendais, pristatančiais šiuolaikinę knygnešystės istoriją. Puziniškio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės muziejuje vykdomos edukacinės programos, sutvarkyta muziejaus aplinka. Nuo 2017 m. muziejuje bus vykdoma naujos edukacinės programos iš ciklo „Puziniškio krašto kulinarinis paveldas“ I dalis „Ne tik dvaro valgiai: košės ir kepiniai“. Kasmet biblioteka teiks Gabrielės Petkevičaitės-Bitės literatūrinę premiją. Vys tradicinis renginys „Vakarojimai Puziniškio dvarelyje“. 2017 m. bus minimi Ustronės ir Puziniškio muziejų 30-mečiai.

Biblioteka kaupia, saugo ir populiarina Panevėžio rajono ir su Panevėžio rajonu susijusį dokumentinį kultūros paveldą, rūpinasi informacijos apie jį sklaida, siekdama prisidėti prie žinių ir informacinės visuomenės kūrimo. Bibliotekoje ir jos padaliniuose vykdomi skaitmeninimo darbai. Apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės bibliotekai pradėjus skaitmeninti krašto paveldo dokumentus, pateikta ir suskaitmeninta dalis bibliotekoje kaupiamo krašto paveldo dokumentų. Šie suskaitmeninti dokumentai pagal galimybes bus publikuojami viešai bibliotekos www.panrbiblioteka.lt puslapyje. Vykdančią projektą „Štai koks mano kaimas“ surinkta daug krašto paveldo medžiagos. Medžiaga bus apibendrinta, suskaitmeninta, pateikta viešinimui,

pagal galimybes parengti leidiniai. Prie bibliotekos veikia mėgėjų klubai (literatų klubas „Polėkis“). Literatų klubas plečia veiklas bendradarbiaudamas su literatais iš kitų Lietuvos rajonų.

Produkto kriterijai (2017 m.):

1. Bibliotekų skaitytojų skaičius;
2. Bibliotekų lankytojų skaičius;
3. Interneto vartotojų skaičius;
4. Išduotų dokumentų skaičius;
5. Interneto lankytojų skaičius;
6. Kompiuterinio raštingumo pradžiamokslio apmokytų gyventojų skaičius;
7. Muziejų lankytojų skaičius;
8. Leidinių, užsakomų per el. katalogą, skaičiaus didėjimas;
9. Virtualių paieškų el. kataloguose skaičiaus augimas, proc.

02 Uždavinys. Skatinti gyventojus užsiimti kūno kultūros ir sporto veikla.

Šiuo uždaviniu užtikrinamas sporto priemonių organizavimas ir dalyvavimas sporto renginiuose, sporto bazių prieinamumas gyventojams.

Gyventojams organizuojamos žaidynės „Sportas visiems“, seniūnijų gyventojų atskirų sporto šakų pirmenybės ir taurės varžybos, bendrojo ugdymo mokyklų žaidynės, tarpmokyklinės atskirų sporto šakų varžybos. Sudaromos sąlygos atstovauti rajonui Lietuvos kaimo seniūnijų sporto žaidynių varžybose; atskirų sporto šakų šalies ir užsienio turnyruose, čempionatuose, pirmenybėse, tarptautinėse varžybose; Lietuvos mokyklų žaidynėse, jaunučių, jaunių, jaunimo sporto žaidynėse, pirmenybėse, čempionatuose.

Produkto kriterijai (2017 m.):

Suorganizuotų sporto renginių rajone skaičius, dalyvauta šalies ir tarptautiniuose sporto renginiuose – 130.

03 uždavinys. Modernizuoti rajono kultūros įstaigų materialinę bazę ir tobulinti teikiamas paslaugas.

Viešoji biblioteka ir kaimo bibliotekos bei bibliotekos muziejai kasmet sulaukia tik dalinio atnaujinimo, nors remontas ir rekonstrukcija reikalinga daugelyje iš jų. Būtina remontuoti Dembavos biblioteką, įrengiant atskirą gyventojų įėjimą, remontuojant bibliotekos patalpas. Molainių bibliotekoje reikia suremontuoti grindis ir stogą, Linkaučių bibliotekoje pakeisti lauko duris, Gustonių bibliotekoje sutvarkyti vandens ir kanalizacijos sistemas, Ustronės muziejuje sutvarkyti grindis, takus, Puziniškio muziejuje perdažyti sienas. Labai reikalingas remontas pastatui Beržų g. 50, kuriame veikia ne tik viešoji biblioteka, bet ir dirba savivaldybės kultūros, paveldo specialistai, yra įsikūrę visuomenės sveikatos biuras, švietimo centras, priešgaisrinė tarnyba. Pastatui būtinas apšiltinimas, kiemo ir įvažiavimo sutvarkymas, bibliotekos skyrių, laiptinių, kabinetų remontas.

Liūdynės kultūros centre reikalinga išplėsti patalpas įrengiant palėpę. Liūdynės kultūros centro Dembavos padaliniui reikalinga pastatyti priestatą bei atlikti kapitalinį patalpų remontą. Velžio padalinyje reikalinga pagerinti didžiosios salės akustiką, galinę sieną padengiant audiniu, įrengti patalpą virš salės, pakeisti duris, išdažyti sienas.

Raguvos kultūros centro remonto ir modernizavimo darbai: pastato fasado remontas, įvažiavimo neįgaliesiems įrengimas, salės grindų keitimas, naujų patalpų įrengimas (pastato pastogėje).

Ėriškių kultūros centre reikalingi remonto ir modernizavimo darbai: salės grindų šlifavimas ir lakavimas, durų keitimas; ištrupėjusių paradinio įėjimo plytelių keitimas saugesnėmis, neslidžiomis. Kapelai ir folkloro ansambliai reikalingi tautiniai kostiumai, kontrabos. Linų muziejuje atnaujinti grindis 2, 3, 4 aukštuose.

Smilgių kultūros centro remonto ir rekonstrukcijos darbai: kapitalinis remontas ir patalpų didinimas, šaligatvio plytelių keitimas; Perekšlių padalinio pastato kapitalinis remontas ir šaligatvio plytelių keitimas; naujos scenos užuolaidos, stogo remontas. Sujetų padalinyje langų ir durų keitimas, vidaus patalpų dažymas, grindų šlifavimas ir lakavimas. Visuose pastatuose reikalinga įrengti apsaugos ir priešgaisrines signalizacijas.

Tiltgalių kultūros centre reikalinga renovuoti pastato fasadą. Karsakiškio padalinyje reikalinga renovuoti pastato fasadą, įvesti priešgaisrinę signalizaciją, atnaujinti salės kėdes ir stalus. Geležių padalinyje reikalinga pakeisti židinio dūmtraukį, elektros instaliaciją, įrengti sanitarinius mazgus.

Miežiškių kultūros centro pastatui reikalingas vidaus patalpų remontas, šildymo sistemos ir išorės rekonstrukcija bei priestatas didesnei žiūrovų salei.

Šilagalio kultūros centro remonto ir rekonstrukcijos darbai: Šilagalio kultūros centro kapitalinis remontas. Šilagalio kultūros centre ir Katinų padalinyje scenos užuolaidų keitimas.

Naujamiesčio kultūros centre-dailės galerijoje renovuoti kabinetus, fojė, laiptinę, tualetus, pakeisti langus. Keisti santechnikos įrangą. Didžiojoje žiūrovų salėje sutvarkyti elektros instaliaciją (trifazis), pakeisti scenines užuolaidas. Kultūros centro-dailės galerijos patalpose įrengti apsaugos ir priešgaisrinę signalizacijas. Vidiniame kiemelyje užtvirti tvorą, sutvarkyti kitas erdves, nudažyti pastato fasadą.

Krekenavos kultūros centre numatomi kultūros centro kapitalinio remonto darbai: pastato konstrukcijų deformacijų stabilizavimas; patalpų perplanavimas; inžinerinių sistemų atnaujinimas; vidaus vandentiekio tinklų atnaujinimas; vidaus nuotekų tinklų atnaujinimas; šilumos punkto atnaujinimas; šildymo sistemos atnaujinimas; vėdinimo sistemos atnaujinimas; elektros instaliacijos atnaujinimas; elektrotechninių ryšių (telekomunikacijos) instaliacijos atnaujinimas; gaisrinės signalizacijos atnaujinimas; apsauginės signalizacijos atnaujinimas; žaibosaugos įrengimas; vidaus apdailos darbai; keltuvo neįgaliesiems įrengimas; fasado sienų, cokolio, stogo, pamatų, grindų šiltinimas.

Produkto kriterijai (2017 m.):

1. Modernizuota kultūros centrų ir jų padalinių – 15.
2. Modernizuota bibliotekų – 5.
3. Modernizuota muziejų – 2.

04 uždavinys. Modernizuoti rajono sporto ir poilsio infrastruktūrą.

Savivaldybėje įgyvendinama sporto materialinės bazės plėtros strategija. Šis uždavinys bus įgyvendinamas renovuojant ir statant sporto sales, atnaujinant ir įrengiant sporto aikštynus, rekonstruojant bei modernizuojant Raguvos gimnazijos kartodromą.

2016–2018 m. planuojama parengti ir pradėti įgyvendinti projektus pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos investicijų fondų veiksmų programos priemonę 08.2.1-CPVA-R-908 „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“, kurie bus įgyvendinami Krekenavoje, Ramygaloje, Velžyje ir Piniavoje.

Produkto kriterijai (2017 m.):

1. Krekenavos Mykolo Antanaičio sporto aikštyno atnaujinimas;
2. Velžio gimnazijos sporto aikštyno atnaujinimas;
3. Raguvos gimnazijos kartodromo rekonstrukcija ir modernizavimas.

05 uždavinys. Remti įvairių gyventojų grupių užimtumo projektus.

Panevėžio rajono savivaldybė siekia sudaryti sąlygas formuoti pilietiškam jaunimui, padėti integruotis į politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį rajono gyvenimą. Visa tai vykdoma finansuojant įvairius jaunimo, nevyriausybinių organizacijų bei su jaunimu dirbančių organizacijų projektus. Rajone veikia jaunimo ir su jaunimu dirbančių nevyriausybinių organizacijų asociacija „Apskritasis stalas“.

Produkto kriterijai (2017 m.):

1. Finansuota jaunimo projektų;
2. Paremta religinių bendruomenių pagal programas;
3. Įsteigta atvirų jaunimo centrų;
4. Įsteigta atvirų jaunimo erdvių;
5. Finansuota NVO projektų.

06 uždavinys. Skatinti bendruomenių veiklą.

Panevėžio rajono savivaldybė skatina ir remia bendruomenių veiklą. Bendruomenės kasmet teikia paraiškas valstybės paramai gauti pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos parengtas taisykles. Kaimo gyventojai konsultuojami kaimo bendruomenių veiklos organizavimo, struktūrinių fondų lėšų gavimo, panaudojimo, projektų rengimo ir kitais aktualiais klausimais. Savivaldybės taryba bendrojo finansavimo lėšomis remia bendruomenių projektus, kuriuos jos teikia ES finansinei paramai gauti. Ši finansinė parama ir bendruomenių iniciatyvų skatinimas savivaldybėje sudaro palankias sąlygas kaimo plėtrai.

Panevėžio rajono vietos veiklos grupė pradeda įgyvendinti 2016–2023 m. Panevėžio rajono vietos

plėtros strategiją, kuri parengta siekiant skatinti vietos plėtrą taikant LEADER metodą Panevėžio rajono kaimiškose vietovėse. Įgyvendinant 2007–2013 m. vietos plėtros strategiją įkurti jaunimo namai Berčiūnuose, bendruomenės namai Jotainiuose, sutvarkyti keli sporto aikštynai, įrengtos daugiafunkcės aikštelės prie gyvenviečių, sutvarkytas Linų muziejus ir jo aplinka, prisidėta atstatant Naujamiesčio bažnyčios bokštus, atliktas Skaistgirių ir Geležių k. drenažo sistemų atnaujinimas bei įgyvendinta daug kitų svarbių rajono plėtrai projektų. Produkto kriterijai (2017 m.): 1. Finansuotų kaimo bendruomenių programų skaičius; 2. VVG projektų, kuriems skirtos bendrojo finansavimo lėšos, skaičius.
Asignavimų paskirstymo kriterijai: Komunalinėms paslaugoms skiriama pagal praėjusių metų faktines išlaidas; Kitoms išlaidoms: Kultūros centrams – 5,0 proc. nuo darbo užmokesčio fondo ir soc. draudimo įmokų bendros sumos; Viešajai bibliotekai – 10,0 proc. nuo darbo užmokesčio fondo ir soc. draudimo įmokų bendros sumos; Renginių organizavimo išlaidoms įstaigoms skiriama proporcingai 25 proc. praėjusiais metais surinktų pajamų už suteiktas paslaugas ir patalpų nuomą. Asignavimų kriterijai už papildomą sporto salių, naudojamų bendruomenės reikmėms, priežiūrą (spalio–gruodžio, sausio–balandžio mėn.): Šilagalio kultūros centrui – 90 Eur/mėn.; Raguvos kultūros centro Šilų universaliam daugiafunkciam centrui – 60 Eur/mėn.
Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Įgyvendinus Aktyvaus bendruomenės gyvenimo skatinimo programoje numatytas priemones, Panevėžio rajono savivaldybės gyventojams bus sudarytos prielaidos saviraiškai kultūroje, atskleisti savo pomėgius ir gabumus. Meninė saviveikla įgalina sušvelninti neigiamų socialinių, ekonominių problemų poveikį žmonių gyvensenai ir dvasinei savijautai. Dėl globalizacijos procesų siekiama puoselėti tautos tapatumą atspindinčias etnines vertybes. Per kultūrinę veiklą stiprinamas gyventojų bendruomenių tapatumas, skatinama vaikų, jaunimo saviraiška, ugdomas estetiškas bei meninis skonis. Įgyvendinus programoje numatytas priemones, Panevėžio rajono jaunimo organizacijos ir NVO, kurios dirba su jaunimu, turės galimybę realizuoti daugelį jaunimui įdomių, svarbių neformaliojo užimtumo projektų. Įkurtuose atvirose jaunimo centruose jaunimas turės galimybę gauti neformalias jaunimui teikiamas užimtumo paslaugas.
Efeko kriterijai: 1. Didėjantis apsilankiusių kultūros įstaigų renginiuose gyventojų skaičius per metus; 2. Kultūros centruose veikiančių meno mėgėjų kolektyvų skaičius; 3. Aktyvėjantis kultūros centrų meno mėgėjų kolektyvų dalyvavimas įvairiuose šalies projektuose, kultūriniuose mainuose (išvykų, projektų skaičius); 4. Didėjantis jaunimo aktyvumas inicijuojant įvairius neformaliojo užimtumo projektus.
Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Panevėžio rajono savivaldybės biudžeto lėšos, specialiųjų programų lėšos, paskolos, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, įvairių projektinių fondų lėšos.
Savivaldybės plėtros strateginio plano dalys, susijusios su vykdoma programa: 1.2.2 uždavinys. Aktyvinti nevyriausybinę organizacijų ir bendruomenių veiklą, skatinti iniciatyvas. 1.3.1 uždavinys. Didinti kultūros paslaugų įvairovę ir patrauklumą.
Susiję Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės teisės aktai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymas, Panevėžio rajono jaunimo reikalų tarybos nuostatai.
